

széd és zene eltérő akusztikai környezetet igényel.

– *Most valódi sztárparádével fogadja a koncertterem a látogatókat, a legjobb művészek lépnek hétről-hétre pódiumra. De ha elmúlik az újdonság varázsa, akkor is meg lehet majd tölteni egy kétszázéves városban egy ekkora, 750 férőhelyes terem nap mint nap? Mi lesz a folytatás, hogyan néz ki a terem következő szezonja?*

– Ez a bevezető időszak volt, kiemelt programkínálattal. A lényeg: a zenekar és a kórus a megyei önkormányzat tulajdonában álló Bartók-teremből ide költözik át. Ez a hely azért is épült, hogy Debrecen koncertéletének új központja legyen. Fel-

tehetőleg verseny kezdődik a helyszínek között, ami fokozhatja a teljesítményt és a közönség érdeklődését.

– *Mit gondol a közönségnevelésről, utánpótlás -teremtésről? Hiszen a korábbi interjújában említette, hogy a zenekar korábban még a négyszázötven férőhelyes Bartók Terem sem mindig töltötte meg...*

– A tavaszi hangversenyeken jóval nagyobb közönséget vonzottak a zenekar fellépései, mint korábban a Bartók-teremben. Ez nyilván az újdonságnak is köszönhető volt. De ne feledkezzünk meg a műsorválasztásról sem, amely a megszokott, rutinszerű kínálat helyett a közönségkapcsolatok új formáit kereste. Kiváló

hangversenyterem, izgalmas program, magas színvonalú játék – ez lehet a jövő sikerének a záloga. A zenekar elindult ezen az úton.

– *Mennyire befolyásolja a zenei együttesek, a színház további sorsát az őszi önkormányzati választás? Vagy esetleg ez olyan téma, amelyben mindenki egységes álláspontot képvisel?*

– Művészeti intézményeink vezetőit 2006. január 1-jén öt évre neveztük ki, az önkormányzat képviselőit és vezetőit pedig 2006. októberében négy évre választják. A művészet túléli a politikát. Ez a világ rendje!

R. Zs.

„A lépésről-lépésre történő, megfontolt haladásban hiszek”

Herboly Domonkos úgy véli, lelkileg már sikerült stabilizálniuk a társulatokat

Debrecenben ettől az esztendőől kezdve jelentősen változik a zenei együttesek élete, hiszen közös igazgatás és művészeti vezetés alá került a Kodály Kórus valamint a Filharmonikus Zenekar. Az új, összevont intézmény művészeti vezetője Kocsár Balázs, a művészi célok segítése, a gazdasági, adminisztratív és jogi feltételek biztosítása az igazgatói poszt betöltőjének feladata. Az összevont együttesek további sorsáról, a tervekről, célkitűzésekről az erre a posztra 2006. január 1-jétől kinevezett Herboly Domonkos beszélt.

– *Amikor tavaly először szó esett az átszervezésről, elhangzott az is, hogy „hatékonyabb anyagi és emberi erőforrás gazdálkodást, tervezést várnak az együttesektől”. S az összevonások mögött általában a fenntartótól kapott támogatás csökkentése áll...*

– Nálunk szó sincs erről, mi minden korábbi tárgyi és anyagi eszközt megkapunk. S tényleg úgy vélem, hogy ez az új felállás nemcsak a szimfonikus zenekar és a kórus számára kedvező, hanem a színházban folyó munkát is egyszerűbbé, és remélhetőleg jobbá teszi a jövőben.

– *Már lassan fél esztendeje dolgoznak a közös struktúrában. Hogyan szokta meg ezt az új felállást a kórus és a zenekar?*

– A kórus számára a közös gazdálkodásban nincs semmi újdonság, hiszen költségvetésük kezelése korábban is a zenekarnál volt, mégis, az ő számukra markánsabb ez a változás. Már csak azért is, mert 2006. január 31-én addigi vezető

karnagyuk, Erdei Péter távozott az együttes éléről. Nem hiszem, hogy az összevonás vagy személyi ellentétek miatt döntött így, hanem azért, mert más városokhoz kötődő feladatai nagyon sok idejét és energiáját lekötik. Az együttműködés természetesen megmarad vele továbbra is, s a távozása óta eltelt hónapokban Erdei Péter már vezényelte a kórust, és folytatja a Kodály CD-k felvételét is.

– *Hogyan fogják őt pótolni, ki lesz az utóda?*

– Úgy döntöttünk, egyelőre nem hirdetünk pályázatot. Most nem egy újabb nagy névre, hanem magára a kórusra szeretnénk ráirányítani a figyelmet, hiszen önmagában is nagy érték az együttes. Ugyanakkor tudjuk, hogy a kórust nem lehet sokáig állandó karnagy nélkül hagyni. Olyan szakmai vezetőt szeretnénk az elkövetkezendő egy-két évre megnyerni, aki segít nekünk abban, hogy kiváló vendégkarnagyokat hívhassunk meg, illetve a

kórust népszerűbbé, annak arculatát pedig – például műfaji szempontból- nyitottabbá tegye.

– *Ki dönt most a következő szezonjuk koncertjeiről, műsortervéről?*

– *Kocsár Balázs.* Őt elfogadta a kórus, a tagoknak tetszenek az elképzelései, tervei. Lényeges, hogy az együttesnek valamivel több közös fellépése lesz a zenekarral, de ez nem mehet az a cappella koncertek rovására.

– *Nincs a művészekben félelem az összevonás miatt?*

– Mindent megteszünk, hogy kezeljük ezeket a jelenségeket. Persze akadnak olyanok, akik most is aggódnak a folytatás miatt, úgy látom azonban, a döntő többség jól érzi magát. Az egyeztetések alatt –amelyek az új SZMSZ és Kollektív Szerződés tárgyalásával kapcsolatosan sűrűsödnek – igyekszem hangsúlyozni, hogy tényleg jobbító szándék vezet és az a tény, hogy jó kapcsolat alakult ki az in-

tézmény vezetése és az együttesen belüli testületek között (szakszervezet, közalkalmazotti tanács, művészeti bizottság stb.), igazolja, hogy – bár ez a formai átalakítás rengeteg munkával jár – jó úton haladunk.

– *S az összevonas következtében még a menedzsment sem csökken?*

– Hadd hangsúlyozzam még egyszer, hogy nincs szó semmiféle leépítésről. Sőt, bizonyos feladatokat, amelyekkel korábban megbízott munkatársak foglalkoznak, szeretném a jövőben státuszossá tenni. Az együttesek szakmai szuverenitása is megmarad. Senki sem mondhatja, hogy bárki vagy bármi „ledarálta” volna. A Kodály Kórus a vidéki országrész egyetlen professzionális vegyes kara. Részben az átalakításnak is köszönhetően inkább talán több lett a munkája, mint korábban.

– *A távlati tervek szerint a jövőben a színház is két helyszínen játszik majd, s a Csokonaiban maradnak a zenés darabok. Jelenleg az összes előadáson a filharmonikusok muzsikálnak, de a későbbiekben elképzelhető, hogy lesz majd külön színházi zenekar is?*

– Meg kell várni, hogy a színháznak le-tisztuljanak a profiljai, hiszen ez a kérdés akkor lesz majd aktuális, hogyha valóban két külön épületbe költözik a teátrum. Kérdés, hogy a jelenleg 150 szolgálatot teljesítő együttesel szemben mik lesznek majd akkor az elvárások...

– *S hogyan néz ki az átalakult zenekar? Mibe szól bele az igazgató, mi tartozik a zeneigazgatóra?*

– A művészeti koncepcióért Kocsár Balázs felel. Ő dönt a műsorokról, bérletekről. Nekem az a dolgom, hogy mindehhez megteremtsem a hosszú távú anyagi és jogi feltételeket, s adott esetben Kocsár Balázs szárnyaló fantáziájának kereteket szabjak. Persze sok dologgal ő is tisztában van, hiszen korábban már dolgozott zenekari igazgatóként ennél az együttesnél...

– *S mi a helyzet az első karmesterrel, Kollár Imrével? Hogyan fér meg két dirigens egy együttesnél?*

– Kollár Imre az első karmesterünk, Kocsár Balázs pedig nem csak dirigensi funkciókat lát el. A következő évaddal kapcsolatban például Imre is nyújtott be különböző elképzeléseket, amelyek egy része bele is került a programba.

– *Az ő kinevezése azonban most, augusztus 31-én lejár. Pályázatot írnak ki az állására?*

– Erről hamarosan döntünk. Ebbe a kérdésbe nem avatkozok be a fenntartó, s a zenekar titkos szavazás keretében fejtheti ki a véleményét. Elképzelhetőnek tartom azt is, hogy nem írunk ki erre a posztra pályázatot. Mindenesetre Kollár Imre határozottan kijelentette, szívesen maradna.

– *Visszatérve az évadtervezéshez, azért Önnek is lehetnek zenei ötletei, hiszen végzett, diplomás muzsikus...*

– A testvérem, az édesapám is zenész, így a muzsikát otthonról kaptam hivatásként, de a későbbi választási pontokon én magam is a zenészpálya mellett döntöttem. Huszonéves koromig nagyon jól éreztem magam nagybögösként, de a reálterület szintén nagyon érdekelt. Ezért a tanárképző nagybögő szakának elvégzését követően a közgazdasági egyetem vezetőképző intézetébe mentem, majd pedig kereskedelmi területre kerültem. A muzsikával szinte minden kapcsolatot megszakítottam, s elmerültem a gazdasági világban. Később véletlenül folytán mégis visszakeveredtem a kulturális közegebe de szigorúan gazdasági feladatokat láttam el, hiszen úgy alakult az életem, hogy a Hungarofestnél helyezkedtem el, majd a brüsszeli magyar kulturális intézet gazdasági vezetője lettem.

– *A debreceni igazgatói pályázatra pedig unokatestvére, Kocsár Balázs hívta fel a figyelmét...*

– Balázssal ezt megelőzőleg utoljára évekkor korábban, a Zeneakadémián beszélgettem hosszabban, játszottam ugyanis a hallgatókból álló zenekarban, amelyet ő dirigált. S bár akkor több vitánk is volt, azért az is kiderült, számos dologról nagyon hasonlóan gondolkodunk. Valószínűleg ezért is jutottam eszébe, amikor az összevonas először szóba került Debrecenben. Én pedig egy olyan pályázatot nyújtottam be, amely elnyerte a bírálóbizottság és a város kulturális vezetésének is a tetszését...

– *Igazgatóként hogyan érkezett meg az együttesekhez?*

– Fel voltam készülve mindenre, de magáról a városról nem sokat tudtam, márpedig Debrecen nem egyszerű hely. Amikor pedig munkához láttam, igyekeztem rögtön tisztázni, hogy a teljes felfogatás-

ban nem hiszek. Először stabilizálni kell az együttesek működését, s kialakítani a megfelelő jogi kereteket. A lépésről-lépésre történő, megfontolt haladásban hiszek. Gazdasági egyensúly megteremtésére van szükség, s arra, hogy jól használjuk ki az erőforrásainkat. Az embereket meg kell nyugtatni. S úgy vélem, nagyjából már sikerült lelkileg is stabilizálni a két társulatot. Emellett a színházzal is jó kapcsolatot kell kialakítani, és meg kell találnunk ott is a helyünket.

– *S milyen utat akar bejárni a Debreceni Filharmonikus Zenekar? Követik a Pan-non Filharmonikusok példáját?*

– Az országos ismertség, a fővárosi jelenlét természetesen a mi együttesünknek is fontos, de úgy vélem, Budapesten a kulturális kínálat a szimfonikus zenekarok szempontjából talán túlzottan is széles, nagy a túlekedés, és egy újabb szereplőnek nehéz berobbannia a művészeti köz-tudatba. Nekünk a saját városunkra, régióinkra kell koncentrálnunk, s ott kell helyt állni a lehető legjobban.

– *Mekkora a város igénye a zenekarra, hiszen az alpolgármester egy korábbi interjújában említette, hogy a négyeszet-ven férőhelyes termet sem sikerült mindig megtölteni...*

– Január óta nem volt olyan koncertünk, ahol ne lett volna telt ház, vagy majdnem telt ház. Kocsár Balázs műsorpolitikájának köszönhetően ugyanis sikerült kimozdulnunk a korábbi helyzetből. Kockáztatunk, és komolyabb, bonyolultabb műsorokat játszunk. Az egyik legfontosabb új kezdeményezés, hogy a hangversenyeinkhez kiállítások, esetleg filmvetítés, vagy tánc csatlakozik. Volt már például Varázsfuvola-keresztmetszetünk is jelmezekkel, rendezővel, színházi környezetben de mégis koncert-szerű előadásban. Néhány hangverseny bevezetéseként kisebb kórusal előkoncerteket tartunk. Mást kínálunk, mint korábban. Így most már jóval nagyobb az érdeklődés a bérleteink iránt.

– *S hogyan kívánják elérni a magasabb színvonalat?*

– Az egyik elődöm próbajátékkal próbálkozott, s valamilyen minőség-értékelés a Kodály Kórusnál is volt. Ezt a gyakorlatot én nem akarom folytatni, mert túl sok a negatív emocionális költsége. A zeneigazgatóval együtt más utat

kívánunk járni, s a pozitív ösztönzésben hiszünk. Tudom, az együtteseink fizetései nem versenyképesek, ezért legalább érdekes, szép és izgalmas feladatokat akarunk adni a művészeknek, hogy tudásuk olyan szegmenseit is megmutathassák, amelyre eddig nem volt lehetőség. A szakmai koncepción belül a városi szerepvállalás fontossága nagyon lényeges. Idén három ősbemutatónk volt, s a város napja alkalmából közösen lépett fel a Kölcsey Központban a két együttesünk, s először adták elő, hatalmas sikerrel, Balassa A cívisek városa című darabját. S azt látom, igenis minderre van igény, meg lehet rá mozdítani a debrecenieket. A közönség, érzi, látja, hogy az együtteseknél történik végre valami. Jelen van ezért a koncertjeinken, és büszkék ránk. Ráadásul a Kölcsey Központ impo-

zans hangversenyterme, amely számos variációs lehetőséget kínál, s nagyon különbözőképpen tud szólni, magasabb felkészültséget is igényel az együtteseinktől.

– *A fenntartónak az összevonást követően melyek az elvárásai?*

– Azt szeretné, hogy kulturális intézményei olyan teljesítményt nyújtsanak, amelyre büszke lehet, de nem akar bele szólni abba, hogy mit, hogyan csinálunk. Nagyvonalú támogatóként áll mögöttünk, s úgy tűnik, eddig maximálisan elégedett a nálunk folyó munkával.

– *S melyek a közeljövő feladatai?*

– Az elmúlt közel fél év a helyzetelemzésre, az új jogi- és gazdasági keretek feltérképezésére, és valamekkora mértékben

a folytatás körvonalazására volt elég. A következő lépcsőfok egy, már az intézményre, illetve annak jövőjére szabott komplett stratégia megalkotása, miközben folytatni kell a művészeti koncepció végrehajtását. Jól definiálható reális célokat kell megfogalmazni és persze a célok eléréséhez vezető utat is látni kell. Meg kell teremteni az együtteseken belül a jó hangulatot, e nélkül nem lehet rövid távon sem jól dolgozni. Szeretnénk a koncertjeinkkel olyan hatást kiváltani, hogy egyre többen keressenek meg minket. Abban hiszek, hogy először nekünk kell bizonyítanunk, s utána lehetnek elvárásaink. Debrecenről pedig azt is tudni kell, hogy az itt élők nyitottak a változásra, de inkább a megfontoltabb változtatásokra, mint a hirtelen fordulatokra...

R. Zs.

„Élményt kell adni, és nem fűrészelést!”

Tokiótól Szombathelyig számos városban turnéznak a Nemzeti Filharmonikusok

Remekül sikerült szezont tudhat maga mögött a zenekar, hiszen első teljes évadjukat töltötték új otthonukban, a Művészetek Palotájában, ráadásul az elmúlt időszakban a közönségüket is sikerült megkétszerezniük. Bérleti estjeik, hangversenyeik telt házak előtt hangzanak fel, s akkora az érdeklődés a gyereksorozatuk iránt, hogy rögtön kettőt kell rendezni belőle. Az együttes számára a következő szezon is izgalmasnak ígérkezik, hiszen számos kiváló vendégművésszel muzsikálnak együtt, s a „mindenevő” zenekar különféle zenei stílusokat is megszólaltat. A Kocsis Zoltán vezette társulat több európai és egy távol-keleti turnén is részt vesz, de emellett nagyon fontos számukra az is, hogy hét vidéki nagyvárosban is meghallgathatja őket a publikum. Kovács Géza, a Nemzeti Filharmonikusok főigazgatója elmondta azt is, bár számos szép eredményről, tervről számolhat be, sajnos az is tény, hogy az egyre csökkenő költségvetés miatt nagyon takarékos szervezésre kényszerültek, hangversenyeket kellett elhagyniuk, s még az is a jövő nagy kérdései közé tartozik, hogy mivé alakulnak kht.-ból...

– *Belakták már teljesen a Művészetek Palotáját? S tényleg mindennel elégedettek?*

– A mézeshetek már elmúltak, de az azért egyértelmű, hogy ez a házasság tartós lesz. S bár a költözködést követően volt részünk néhány igen kellemetlen meglepetésben, nagyon súlyos problémák nincsenek. Annyi hányattatás után valóban megváltást jelent az együttes számára ez az otthon. Szerencsére a Kiss Imre ve-

zette Művészetek Palotája Kft-vel is példamutatóan jó az együttműködésünk. Az immár Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremre pedig továbbra is nagyon büszkék vagyunk...

– *Bár vége az évadnak, az együttes nyáron sem vakációzik, hiszen júniusban indulnak Japánba...*

– Egy hónapos vendégszereplésre megyünk, s a turnén, mint eddig mindig, Ko-

csis Zoltán és Kobayashi Ken-ichiro felváltva vezénylik a zenekart, sőt Kocsis szólistaként is fellép több hangversenyen. A Japan Arts harminc esztendeje áll kapcsolatban az együttesrel, s most úgy döntöttek, Kocsis Zoltán szinte teljes zene-művészi palettáját bemutatják, hiszen nemcsak koncerteket vezényel és zongoraversenyeket játszik, hanem kimondottan szólóestet is szerveznek számára. S aztán, alighogy hazajöttünk, máris Mar-